Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Соціально-гуманітарний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

СВІТОВА ФІЛОСОФІЯ ЯК ШКОЛА ДУМКИ

(назва навчальної дисципліни)

В10 Філософія

(назва освітньої програми)

Рік навчання __2026-2027____, семестр 3

Форма навчання (денна/вечірня, заочна)

Галузь знань*В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність*В10 Філософія (шифр, назва)
Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Кафедра та викладач	*Кафедра ___філософії_____* *Викладач/викладачі: ___**Гончаренко Катерина Сергіївна**_____* *Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar:* *https://scholar.google.com.ua/citations?user=ZOJCMToAAAAJ&hl=ru* *E-mail: (адреса корпоративної пошти викладача): k.s.honcharenko@udu.edu.ua* *Лінк на курс в Moodle: https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1561*

I. Основна мета/цілі навчання	*Сформувати у здобувачів філософську чутливість до інтелектуального різноманіття світової філософії, розуміння її як множинної школи думки та джерела критичної рефлексії над сучасністю. Ознайомити з провідними концептами, темами та персоналіями світової філософії; Продемонструвати філософію як живий міжкультурний дискурс; Розвинути здатність до аналітичного мислення і міжкультурної інтерпретації; Сприяти формуванню авторської позиції в академічному дискурсі.*		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	*Навчальна дисципліна обов'язкова* *Цикл дисциплін спеціальної підготовки*		
III. Обсяг навчальної дисципліни	*Форма навчання*	***Денна/вечірня***	***Заочна***
	Кількість кредитів	***4***	***4***
	Загальна кількість годин	***120***	***120***
	Лекційні заняття	***30***	***8***
	Семінарські/практичні заняття	***30***	***4***
	Самостійна робота	***60***	***108***

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	***Модуль 1. Філософія як трансісторичний дискурс*** *Тема 1. Світова філософія: дефініції, підходи, ідея Європи* *Тема 2. Антична, ісламська, індійська та китайська філософії: точки перетину* *Тема 3. Середньовічні школи думки: діалог релігії та раціональності* *Тема 4. Модерність і постмодерність: європейські проєкти раціональності та їхні межі* *Тема 5. Африканська та латиноамериканська філософії: виклики універсалізму* ***Модуль 2. Світова філософія сьогодні: школи думки, етика і відповідальність*** *Тема 6. Аналітична і континентальна філософія: схожість і конфлікти* *Тема 7. Постколоніальна філософія та деколоніальні перспективи* *Тема 8. Гендерні, екологічні та екофілософські підходи в глобальному вимірі* *Тема 9. Етична відповідальність і біобезпека у сучасній філософській думці (біоетика, відповідальність за життя, межі технологічного втручання)* *Тема 10. Персоналії та актуальні тенденції світової філософії: від класичних фігур до сучасних дискусій про відповідальність, ідентичність і майбутнє людства*
V. Результати навчання	*РН1.* Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій. *РН3.* Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії. *РН4.* Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичног досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекст *РН5.* Планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інст аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної про *РН6.* Глибоко розуміти загальні принципи та методи філософських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних філософії та у викладацькій практиці. *РН8.* Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проєкти, які дають можливість створити цілісне нове знання та професійну практику наукові проблеми філософії з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів. *РН9.* Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері філософії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосува викладання навчальних дисциплін. *РН10.* Продукувати нові системоутворюючі знання на перетині фундаментальних проблем філософії та сучасних суспільних трансф світі, гнучко моделюючи власну дослідницьку траєкторію відповідно до специфіки обраного наукового напряму (від класичного іст академізму до культурно-антропологічних чи соціально-освітніх студій), та верифікувати їх у сучасному науковому дискурсі.
VI. Порядок і критерії оцінювання	***Поточний контроль:****1. Опрацювання матеріалів до практичних занять та участь в них: доповідь на занятті, участь в обговоренні теми шляхом постановки проблемних питань та дискусія, доповнення міркувань.* ***Підсумковий контроль*** *здійснюється у формі усного іспиту (відповіді на 3 питання одного з 20 екзаменаційних білетів, з них 2 питання – теоретичні, одне – характеристика першоджерела).* ***Критерії оцінювання*** *Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки. (Оцінку 5 балів здобувач може отримати*

	у випадку системного розуміння теми, позицію обґрунтовує на основі різних джерел; висловлює інноваційну й оригінальну авторську позицію; оцінка 4 бали ставиться за комплексне розуміння теми, з наявними незначними огріхами в інтерпретації фактів, міркування обґрунтовує на основі освоєння декількох джерел, має авторську позицію та вміє логічно структурувати навчальний матеріал; оцінка 3 бали ставиться за базове розуміння теми, не оригінальну авторську позицію та її стисле розкриття під час представлення теми, алогічну структуризацію навчального матеріалу; 2-1 бали ставиться за поверхове розуміння теми, наявні значні фактичні помилки. ***Рівень відповідності критеріям*** *Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно висловлюється з теми будь-якого рівня складності, аргументовано висловлює свої думки.* *Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.* *Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.* *Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.* *Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.* *Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.*
VII. Політика курсу	***Загальні правила під час занять****: взаємоповага; активна участь у дискусіях та обговореннях; вимкнення гаджетів (під час онлайн-занять вимкнення звуку); запис матеріалу: можна записувати матеріал лекцій, але фотографувати екрани презентацій/схем/малюнків лише з дозволу викладача.* ***Дедлайни та умови для перескладання****: чіткі дедлайни: всі завдання мають бути виконані та здані до зазначеного терміну (реферат); обґрунтування пропусків; перескладання: можливість перескладання зазвичай передбачається, але лише в усній формі (курс спрямований на високий розвиток комунікативних навичок, участь в дискусіях тощо).* ***Академічна доброчесність****: самостійна робота*: завдання мають виконуватися самостійно, в разі посилання на матеріали – цитування джерел; *плагіат є неприпустимим*. Під час вивчення дисципліни здобувачі зобов'язані дотримуватися вимог Закону України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 р. № 4742-IX (введено в дію з 31 липня 2026 р.) та Положення про академічну доброчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова. *Політика щодо використання штучного інтелекту:* використання інструментів штучного інтелекту допускається виключно як допоміжний інструмент. Обов'язковою умовою є текстове маркування або посилання на характер використання ШІ (реферат). Недотримання цієї вимоги розглядається як порушення академічної доброчесності. Порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою відповідальність відповідно до законодавства та внутрішніх нормативних документів Університету. ***Зворотній зв'язок****: викладач регулярно надає зворотній зв'язок в разі коректного звернення усталеними нормами – засобами (корпоративна електронна адреса).*

	Індивідуальні консультації*: при виникненні питань, здобувачі мають можливість звернутися до викладача за індивідуальною консультацією.*
VIII. Основні інформаційні ресурси	Honcharenko K. Postmodern Performativity of the Global World. Studia Warmińskie. 2025. Vol. 62. P. 139–148. DOI: 10.31648/sw.11975; Абисова М., Гончаренко К. Комунікативні стратегії в глобалізованому світі. Навчальний посібник. Київ, 2025. 104 с.; Гончаренко К. С. Межі постмодерного осмислення ідентичності. Proceedings of the National Aviation University. Series: Philosophy. Cultural Studies. 2026. DOI: 10.18372/2412-2157.1.21230; Honcharenko K. S. Transformation of Identity in the Context of Postmodern Philosophy. Scientific Knowledge: Methodology and Technology. 2026. DOI: 10.24195/sk1561-1264/2026-1-8: Аристотель. Метафізика. Пер. з давньогрецьк. О. Панича. Київ: Темпора. 2022. 848 с.; Лакс М. Метафізика. Сучасний вступний курс. 2-е вид. Київ: Дух і Літера. 2021. 608 с.; Краковецький О. Chat GPT, DALLE, Midjorney: Як генеративний штучний інтелект змінює світ. Київ: Boock Chef. 2024. 190 с.; Фукуяма Ф. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривдженості. Пер. з англ. Т. Сахно. Київ: Наш Формат. 2020. 192 с.; Мак Таґарт Дж. Е. Природа існування. Т. 1. Пер. з англ. Ю. Олійник. Київ: Темпора. 2022. 536 с.; Мак Таґарт Дж. Е. Природа існування. Т. 2. Пер. з англ. Ю. Олійник. Київ: Темпора. 2022. 912 с.; Мендовз Д. Мистецтво мислити системно. Розв’язання проблем від особистого до глобального масштабу. Пер. з англ. Ю. Шекет. Харків: Віват. 2024. 304 с.
Обговорено та затверджено на засіданні кафедри __філософії____ протокол №_1 від _26 серпня_ 2026 р.	